

JUDr. Daniel Patěk
Katedra obchodního práva
PF UK

Oponentní posudek k diplomové práci pana Tomáše Varoščáka
na téma „Ochrana práv menšinových akcionářů“
(vedoucí diplomové práce: Doc. JUDr. Stanislava Černá, CSc.)

1. Formální úroveň práce

Autor věnuje samotnému zpracování tématu 53 stran textu, což rozhodně splňuje nároky kladené na diplomovou práci.

Pokud jde o jazykovou a gramatickou úroveň textu, je možné konstatovat, že též splňuje příslušné požadavky. Lze kvitovat, že při citacích názorů právní teorie autor vhodným způsobem aktualizuje příslušnou terminologii, která v důsledku zákonných úprav (zejména novely č. 370/2000 Sb.) doznala několika významných změn. Terminologicky chybně však autor na straně 37 opakovaně hovoří o zápisu zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku, přičemž z kontextu vyplývá, že se má jednat o (časově předcházející) zápis usnesení o zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

2. Obsahová úroveň práce

Práce vyčerpává zvolené téma, tj. autor rozebírá jednotlivé instituty obsažené v české právní úpravě, jejichž účelem (jedním z účelů) je poskytnout ochranu minoritním akcionářům v prostředí akciové společnosti ovládané většinovým principem. Autor se postupně věnuje těmto oblastem ohrožení práv menšinových akcionářů – omezení účasti na správě společnosti, ohrožení spojené s případnými změnami ve společnosti a konkrétně se změnou výše základního kapitálu, ohrožení spojené s přeměnou akciové společnosti, ohrožení spojené s jejím ovládnutím (ať již se realizuje formou faktického nebo smluvního koncernu) a poškození práv akcionáře přijetím usnesení valné hromady, jež je v rozporu s právními nebo vnitřními předpisy. Závěrem se autor zabývá ochranou práv minoritních akcionářů v komunitárním právu.

Kladem části textu, jejímž předmětem je platná úprava v obchodním zákoníku, je skutečnost, že se autor neomezil jen na popis jednotlivých zákonných ustanovení, ale poukázal na sporné otázky, na jejich řešení jednotlivými autory a sám zaujal stanovisko (např. na str. 16 nebo 23). Práci lze vytknout, že jen minimum prostoru věnovala úpravě squeeze-out(u) zavedeného zákonem č. 216/2005 Sb. – viz pouze stručná zmínka v rámci popisu vývoje právní úpravy na str. 12 a v rámci závěrečné kapitoly (str. 58). Vzhledem k samotné podstatě tohoto institutu, podobě jeho zakotvení v našem řádu (již novelizované) i k ohlasu u neprávnické veřejnosti se jedná o žhavé téma nejen v oblasti ochrany minoritních akcionářů, ale i práva akciových společností vůbec, které by mohlo být i v rámci diplomové práce díky své aktuálnosti naopak hlouběji rozpracováno.

Pokud jde o zapracování komunitární úpravy, jsem toho názoru, že v tomto případě by bylo vhodnější společné zpracování jednotlivých otázek, tj. nepřipojovat pojednání o jednotlivých směrnících jako exkurz k rozbor české úpravy, ale u příslušných institutů

konfrontovat naši úpravu s požadavky konkrétních směrnic. Úroveň práce by nepochybně povznesla i komparace s jinou národní úpravou zvolenou v závislosti na jazykových znalostech autora, byť by byla provedena pouze ohledně některých forem ochrany menšinových akcionářů.

3. Práce s prameny

Autor k vypracování práce použil 35 pramenů (19 knih a 6 článků), což lze s ohledem na charakter diplomové práce považovat za standardní rozsah, i když jistou slabinou je skutečnost, že autor nevyužil při vypracovávání textu žádný cizojazyčný pramen. Z hlediska formálního by bylo vhodnější uvádět prameny v abecedním pořadí. Samotná práce s prameny, která se odráží v počtu citací (79), je více než dostatečná.

4. Závěrečné zhodnocení

S výjimkou připomínek ke zpracování komunitární úpravy a k absenci srovnání s jinou zahraniční úpravou nelze práci nic zásadního vytknout a lze ji proto bez dalšího doporučit k obhajobě.

Pro obhajobu diplomové práce navrhuji, aby autor zvolil z jím popisovaných oblastí tu oblast, v níž je dle jeho názoru v důsledku stávající úrovně právní ochrany postavení menšinového akcionáře potenciálně ohroženo nejvíce (a příslušná rizika blíže rozvedl, resp. zaujal vlastní názor de lege ferenda ohledně možné právní prevence těchto rizik).

V Praze dne 25.4.2006

JUDr. Daniel Patěk

oponent diplomové práce